

RAMOWY PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ W RAMACH STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
KIERUNEK: OLIGOFRENOPEDAGOGIKA

1. Cele praktyki:

- a) dokładne zapoznanie się z placówką, w której odbywa się praktyka;
- b) zapoznanie się ze specyficznymi formami pracy opiekuńczej, dydaktycznej, wychowawczej i rewalidacyjnej z dziećmi, młodzieżą lub osobami dorosłymi z niepełnosprawnością intelektualną;
- c) nabywanie przez słuchacza teoretycznych, praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością intelektualną;
- d) wyposażenie słuchaczy w umiejętności zrozumienia specyfiki zajęć adresowanych do tej grupy osób, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich indywidualne potrzeby;

2. Miejsce realizacji praktyki:

- a) szkoły specjalne,
- b) szkoły (klasy) integracyjne,
- c) ośrodki wczesnej diagnozy i interwencji,
- d) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- e) placówki dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną (OREW, WTZ).

3. Zadania programowe

- a) zapoznanie się z strukturą i zadaniami, aktami normatywnymi placówki w której odbywa się praktykę;
- b) przeprowadzenie rozmowy ze specjalistą ds. praktyki i wspólne ustalenie planu praktyki (zadania do wykonania, metody realizacji, terminarz);
- c) zapoznanie się z celami, zadaniami, planami pracy oraz programami realizowanych przedsięwzięć;
- d) poznanie dokumentacji prowadzonej przez pracowników placówki w której odbywa się praktyka a dotyczącej wychowanków/podopiecznych;
- e) zapoznanie się z formami i metodami pracy opiekuńczej, dydaktycznej i rewalidacyjnej w placówce;
- f) zapoznanie się z formami współdziałania placówki z innymi instytucjami.

4. Wymiar praktyki: 120 godzin

- a) praktyka hospitacyjno-asystencka: 20 godzin
- b) praktyka dydaktyczna: 100 godzin

5. Dokumentacja praktyki

- a) podstawą dokumentacji praktyki pedagogicznej są prowadzone przez słuchacza karty przebiegu praktyk oraz inne arkusze pomocnicze, składające się na dziennik praktyk;
- b) notatki z hospitacji lekcji/zajęć;
- c) konspekty prowadzonych lekcji lub innych zajęć edukacyjnych zaakceptowane i podpisane przez nauczyciela-opiekuna;
- d) opinie z praktyk wystawione przez instytucje w których nauczyciel-opiekun opisowo ocenia przygotowanie merytoryczne, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne, jego zaangażowanie i postawę;
- e) Dziennik praktyk przeznaczony jest do dokumentowania realizowanych zadań (notatki z wykonanych zadań, scenariusze lekcji, zajęć przygotowanych wspólnie z opiekunem praktyki)

6. Szczegółowy program

Cz. I. Praktyka hospitacyjna -asystencka

1. Zapoznanie się ze specyfiką instytucji, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych i rewalidacyjnych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy pracowników oraz prowadzonej dokumentacji.

2. Obserwacja

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i niepełnosprawnych grup uczniów z zaburzeniami w rozwoju i z niepełnosprawnością,
- b) aktywności poszczególnych uczniów z uwzględnieniem specyfiki zaburzeń i niepełnosprawności rozwojowych,
- c) interakcji dorosłych (nauczyciel, wychowawca), dziecka oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą w sytuacjach lekcyjnych i pozalekcyjnych, uwzględniając problemy wynikające ze specyficznych potrzeb edukacyjnych,
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych/rewalidacyjnych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji/zajęć oraz aktywności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- f) sposób integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności (wychowawczej, opiekuńczej, dydaktycznej, rewalidacyjnej),
- g) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie.

Cz. II Praktyka w zakresie przygotowania dydaktycznego

1. Zapoznanie się ze specyfiką instytucji, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji

2. Obserwacja

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w miejscu praktyki w toku prowadzonych przez niego lekcji/zajęć oraz aktywności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- b) toku merytorycznego lekcji/zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod, form pracy i wykorzystywaniem pomocy dydaktycznych z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności,
- c) interakcji dorosłych (nauczyciel, wychowawca), dziecka oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji/zajęć,
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów oceniania uczniów,
- f) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej, z uwzględnieniem możliwości uczniów,
- g) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji/zajęć uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- h) działań podejmowanych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny uczniów.

3. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji/zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) organizacja i prowadzenie zajęć wychowawczych, rewalidacyjnych w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz,
- c) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami szczególnie tymi, u których występuje potrzeba stosowania odrębnych działań opiekuńczo-wychowawczych/rewalidacyjnych ze względu na rodzaj niepełnosprawności,
- d) dostosowanie metod i form pracy realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej i rodzaju niepełnosprawności,
- e) wykorzystywanie w toku lekcji/zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- f) dostosowanie sposobu komunikacji w toku lekcji/ zajęć do poziomu rozwoju i możliwości uczniów,
- g) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności w miarę możliwości samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- h) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- i) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniem, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności,
- j) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym, w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszenia praw innych i nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- k) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniami.

7. W ramach każdego typu praktyki, wskazane jest współdziałanie z Opiekunem praktyk z ramienia Organizatora, a w tym:

- a) analiza i interakcja wobec zaobserwowanych i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych,
- b) udział w realizacji bieżących zadań placówki,
- c) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- d) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- e) ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych i rewalidacyjnych oraz wypełniania roli nauczyciela,
- f) ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- g) sprawowanie opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnienie bezpieczeństwa,
- h) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omówienia obserwowanych i prowadzonych działań.

8. **Szczegółowe efekty uczenia się** (na podst. Rozporządzenia Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 sierpnia 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka)

W zakresie wiedzy:

W01 Zna podstawową terminologię używaną w pedagogice specjalnej i potrafi ją zastosować w obrębie działalności praktycznej w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

W02 Posiada wiedzę na temat obrazu klinicznego dziecka niepełnosprawnego intelektualnie oraz wiedzę z zakresu psychopatologii

W03 Zna obszary i mechanizmy dotyczące procesu rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie na różnych etapach rozwoju

W04 Posiada wiedzę dotyczącą procesy rewalidacji w odniesieniu do różnych rodzajów niepełnosprawności

W05 Posiada wiedzę dotyczącą optymalizacji procesu kształcenia i wychowania na wszystkich etapach procesu edukacji

W06 Wykazuje zaawansowaną wiedzę dotyczącą diagnostyki psychopedagogicznej i diagnostyki specjalnej

W07 Posiada wiedzę w obszarze technologii informatycznych wykorzystywanych w pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych

W08 Zna i rozumie mechanizm i zasady funkcjonowania systemu oświaty i innych instytucji opiekuńczo-wychowawczych, oraz ich obowiązki

W zakresie umiejętności

U01 Samodzielnie planuje i organizuje działalność dydaktyczno-wychowawczą i rehabilitacyjną respektując zasady specjalne pracy pedagogicznej nauczyciela

U02 Potrafi efektywnie dobierać metody i formy pracy do możliwości rozwojowych dziecka niepełnosprawnego obejmując wszystkie obszary edukacyjne

U03 Potrafi przeprowadzić diagnozę psychopedagogiczną dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych

U04 Posiada umiejętności nawiązywania współpracy ze środowiskiem lokalnym dziecka i specjalistami

U05 Potrafi samodzielnie opracować plan indywidualnego rozwoju wychowanka z uwzględnieniem jego potencjalnego rozwoju

W zakresie kompetencji społecznych

K01 Rozumie potrzeby dziecka niepełnosprawnego oraz wykazuje się wrażliwością zawodową

K02 Rozumie problemy dydaktyczno-wychowawcze oraz dąży do ich rozwiązania zgodnie z etyką zawodową